

Anonymiseret version

Oversættelse

C-463/19 – 1

Sag C-463/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

18. juni 2019

Forelæggende ret:

Conseil de prud'hommes de Metz (Frankrig)

Afgørelse af:

15. maj 2019

Sagsøger:

Syndicat CFTC du personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle

Sagsøgte:

Caisse primaire d'assurance maladie de Moselle

[Udelades]

[Udelades]

DOM AF 15. maj 2019

**Syndicat CFTC DU PERSONNEL DE LA
CAISSE PRIMAIRE D'ASSURANCE
MALADIE DE LA MOSELLE**

[Udelades]

57000 METZ

[Udelades]

SAGSØGER

**LA CAISSE PRIMAIRE D'ASSURANCE
MALADIE DE MOSELLE**

[Udelades]

57751 METZ [udelades]

[Udelades]

SAGSØGTE

**MISSION NATIONALE DE CONTROLE ET
D'AUDIT DES ORGANISMES DE
SECURITE SOCIALE**

[Udelades]

54035 NANCY [udelades]

udebleven, ikke repræsenteret

INTERVENIENT

[DOMMERKOLLEGIUM] [udelades]

[Udelades]

PROCEDURE

- Dato for modtagelse af anmodningen: 27.
december 2017

[Udelades]

Afgørelse [udelades] af 15. MAJ 2019

[Org. s. 2] Ved stævning af 27. december 2017 [udelades] anlagde Syndicat CFTC de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle (fagforbundet CFTC for den obligatoriske sygeforsikring i Moselle, Frankrig) sag ved [Conseil de prud'hommes de Metz] (arbejdsretten i Metz, Frankrig) mod Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle (CPAM)(den obligatoriske sygeforsikring i Moselle, Frankrig) [udelades].

Syndicat CFTC de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle nedlagde følgende påstande for arbejdsretten:

[Udelades]

Det fastslås, at CPAM de la MOSELLEs afslag på orlov til CY i henhold til artikel 46 i den nationale kollektive overenskomst (CCN) er udtryk for forskelsbehandling.

CPAM de la MOSELLE tilpligtes at betale CY et beløb på 4 661,83 EUR i erstatning.

CPAM de la MOSELLE tilpligtes at foretage en efterbetaling af løn for regnskabsåret 2016 ligesom til de ansatte i CPAM, der er omfattet af artikel 46 i CCN.

I givet fald og i overensstemmelse med artikel 267 TEUF

forelægges Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal direktiv 2006/54/EF, sammenholdt med artikel 8 og artikel 157 TEUF, de generelle EU-retlige principper om ligebehandling og om forbud mod forskelsbehandling samt artikel 20, artikel 21, stk. 1, og artikel 23 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, **at direktivet fra sit saglige anvendelsesområde udelukker bestemmelserne i artikel 46 i den franske nationale kollektive overenskomst for socialsikringsinstitutionerne, som**

forbeholder kvindelige ansatte i de nævnte institutioner, som selv passer deres børn, ret til en orlov i tre måneder med halv løn eller en orlov i halvanden måned med fuld løn og en orlov i et år uden løn efter barselsorloven?»

[Udelades]

CPAM de la MOSELLE tilpligtes at betale Syndicat CFTC [et proceduresalær] samt [udelades] sagsomkostningerne.

Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle replicerede og nedlagde følgende påstande for arbejdsretten:

Principalt:

Det fastslås, at samtlige krav fremsat af Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE mod CPAM de la MOSELLE afvises.

Subsidiært:

Det fastslås, at CPAM de la MOSELLES afslag på at tildele CY den særlige orlov i henhold til artikel 46 i Convention Collective Nationale de [org. s. 3] Travail du Personnel des Organismes de Sécurité Sociale (den nationale kollektive overenskomst for ansatte ved socialsikringsinstitutionerne) på ingen måde er udtryk for forskelsbehandling.

Samtlige krav fremsat af Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE mod CPAM de la MOSELLE på vegne af CY forkastes og sagsøgte frifindes.

Kravet fra Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE om, at der forelægges et præjudicielt spørgsmål for Den Europæiske Unions Domstol, forkastes og sagsøgte frifindes.

Kravet fra Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE om [proceduresalær] forkastes og sagsøgte frifindes.

Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE tilpligtes at betale CPAM de la MOSELLE [et proceduresalær].

Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

[Udelades]

[Udelades] [procedurens faser]

FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER SAMT PARTERNES PÅSTANDE OG ARGUMENTER

Sagsøgeren har gjort gældende:

Syndicat CFTC har anmodet arbejdsretten om at fastslå, at CPAM de la Moselles afslag på at lade CY drage fordel af bestemmelserne i artikel 46 i den nationale kollektive overenskomst for ansatte ved socialsikringsinstitutionerne (CCN), som fastsætter en børnepasningsorlov, ikke kan gøres gældende, da det er udtryk for forskelsbehandling, og om at tilpligte CPAM de la Moselle at lade ham drage fordel af de nævnte bestemmelser. Fagforbundet handler på grundlag af artikel L. 1134-2 i Code du Travail (lovbogen om arbejdsforhold), hvori følgende fastsættes:

»De repræsentative faglige organisationer på nationalt plan og departementsplan eller i de franske oversøiske departementer, i Saint-Barthélemy og Saint-Martin eller i virksomheden kan anlægge alle søgsmål, der opstår som følge af bestemmelserne i kapitel II.

De kan anlægge disse søgsmål til fordel for en ansøger til en stilling, et praktikophold eller en uddannelsesperiode i en virksomhed eller en lønmodtager under de betingelser, der er fastsat i artikel L. 1134-1. Den faglige organisation behøver ikke dokumentere, at den har en fuldmagt fra den berørte part. Det er tilstrækkeligt, at den berørte part er blevet underrettet skriftligt om dette søgsmål og ikke har modsat sig det inden for en frist på femten dage regnet fra den dato, hvor den faglige organisation har givet meddelelse om, at den har til hensigt at anlægge et søgsmål.

Den berørte part kan altid indtræde i den sag, fagforbundet har anlagt.«

CY er ansat i CPAM de la Moselle og fungerer som kontrollant af ydelser i kategorien funktionærer eller ledere, niveau 03S i CCN. Han er far til en lille pige [org. s. 4] født den 5. april 2016, og han har ikke kunnet tage børnepasningsorlov i henhold til artikel 46 med den begrundelse, at denne fordel er forbeholdt kvinder.

I anledning af anmodningen fra Syndicat CFTC om at udvide denne artikel til også at omfatte mandlige lønmodtagere præciserede ledelsen for CPAM de la Moselle, at *»den bogstavelige anvendelse af artikel 46 indebærer, at den overenskomstfastsatte orlov i forbindelse med barsel kun indrømmes moren (udtrykket »employée« (kvindelig ansat) er femininumformen af »employé« (mandlig ansat)). Faren kan derfor ikke være omfattet af den. Denne artikel er ikke udtryk for forskelsbehandling, eftersom artikel 46 er subsidiær i forhold til artikel 45, der kun gælder for kvinder. Da en mand ikke kan være omfattet af artikel 45, kan han heller ikke være omfattet af artikel 46.«*

Syndicat CFTC har anført, at dette svar bygger på en fejlagtig fortolkning af artiklerne og er udtryk for forskelsbehandling på grund af køn, hvilket er forbudt i henhold til både EU-retten og den franske arbejdsret.

Det er derfor ikke korrekt at hævde, at artikel 46 skulle være subsidiær i forhold til artikel 45.

Artikel 46 er ikke knyttet til et fysiologisk hensyn i modsætning til artikel 45, som omhandler den orlov, der er knyttet til graviditet og barsel, og som giver ret til en lovfæstet orlov på 16 uger.

CPAM de la Moselles anvendelse af artikel 46 i CCN skaber en dobbelt forskelsbehandling:

- over for de ansatte:

For mandlige og kvindelige ansatte, som er far eller mor, er lige i forbindelse med pasningen af deres børn. De mandlige ansatte i CPAM bør derfor have ret til den samme fordel (at kunne afsætte tid til pasningen af deres barn).

- over for barnet:

Artikel 46 omhandler børn født i eller uden for ægteskab, mens artikel 46a drejer sig om adoptivbørn. De to artikler behandler imidlertid børn forskelligt alt efter deres slægtskabsforhold:

Adoptivbørn kan drage fordel af deres fars eller mors tilstedeværelse, mens børn, der er født i eller uden for ægteskab, ikke kan drage fordel af deres fars tilstedeværelse.

Hvis kun faren arbejder i institutionen, vil kun faren til et adoptivbarn kunne få børnepasningsorlov.

Sagsøgte har repliceret:

[Udelades]

[Udelades] **[Org. s. 5]**

[Udelades] [påberåbelse af afvisningsgrunde i national ret] Der nedlægges derfor påstand for arbejdsretten om principalt at fastslå, at samtlige krav fremsat af Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE afvises.

Subsidiært anmodes arbejdsretten om at fastslå, at artikel 46, der fastsætter en orlov i tre måneder med halv løn, en orlov i halvanden måned med fuld løn eller en orlov i et år uden løn, og som Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE ønsker at gøre krav på til fordel for CY, er uomtvisteligt integreret i de overenskomstfastsatte bestemmelser om moderskab. I artikel 46, stk. 1, i den nationale kollektive overenskomst for ansatte ved socialsikringsinstitutionerne

henvises der udtrykkeligt til den orlov, som er fastsat i den foregående artikel i den pågældende overenskomst, dvs. artikel 45, der omhandler den lovfæstede barselsorlov.

Henset til den dom, der blev afsagt den 21. september 2017 af Chambre Sociale de la Cour de Cassation (afdelingen for sociale sager ved kassationsdomstolen, Frankrig), ligger det fast, at en mandlig ansat absolut ikke kan kræve at blive omfattet af bestemmelserne i artikel 46 i den nationale kollektive overenskomst for ansatte ved socialsikringsinstitutionerne.

Desuden viser det sig, at hele redegørelsen fra Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE, som drejer sig om en angivelig forskelsbehandling på grundlag af barnets slægtskabsforhold, alt efter om det er et barn født uden for ægteskab eller et adoptivbarn, er helt irrelevant i forhold til den pågældende tvist, da denne ret udelukkende har fået indbragt sagen om den forskelsbehandling, som angiveligt er sket mellem kvindelige og mandlige ansatte i forbindelse med anvendelsen af artikel 46 i den nationale kollektive overenskomst for ansatte ved socialsikringsinstitutionerne og ikke om forskelsbehandling til skade for et barn i forhold til dets slægtskabsforhold, idet det denne gang drejer sig om anvendelsen af den pågældende overenskomsts artikel 46 og 46a.

Vedrørende det præjudicielle spørgsmål søger Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE på ingen måde at få en fortolkning af ovennævnte EU-direktiv, hvis ordlyd i øvrigt er fuldstændigt klar, men blot at få kendt bestemmelserne i artikel 46 i den nationale kollektive overenskomst for ansatte ved socialsikringsinstitutionerne, som anvendt af Chambre Sociale de la Cour de Cassation (afdelingen for sociale sager ved kassationsdomstolen, Frankrig), ugyldige på overnationalt plan under hensyntagen til de generelle EU-retlige principper om ligebehandling og om forbud mod forskelsbehandling.

Domstolen har imidlertid flere gange haft lejlighed til at udtale, at den ikke har kompetence til at efterprøve, om den nationale ret, herunder medlemsstaternes retspraksis, er forenelig med eller i overensstemmelse med EU-retten. På samme måde er Domstolen heller ikke kompetent til at fortolke den nationale ret, og Domstolen har mindet om, at det tilkommer de nationale domstole at fortolke national ret på baggrund af EU-retten.

Arbejdsretten kan således ikke efterkomme anmodningen fra Syndicat CFTC du Personnel de la CPAM de la MOSELLE om at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål, før der kan træffes en afgørelse. **[Org. s. 6]**

PÅ DENNE BAGGRUND:

Under henvisning til sagsakterne, de dokumenter og bilag, som parterne lovligt har fremlagt under retsforhandlingerne, under henvisning til stævningen fra sagsøger af 21. december 2007,

under henvisning til Syndicat CFTC du Personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselles påstande af 18. juni 2018 [udelades], under henvisning til påstandene fra Caisse Primaire d'Assurance Maladie de la Moselle af 8. oktober 2018 [udelades],

hvortil der henvises for en mere udførlig redegørelse for de faktiske omstændigheder og anbringender i henhold til artikel 455 i den franske Code de procédure civile (civil retsplejelov).

Formaliteten

[Udelades]

[Udelades] [vurdering af formaliteten]

Som følge heraf har arbejdsretten fastslået, at sagen er i overensstemmelse med artikel L. 1134-2 i Code du Travail (lovbogen om arbejdsforhold), og at stævningen fra Syndicat CFTC du Personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle kan antages til realitetsbehandling.

Det præjudicielle spørgsmål

Under henvisning til afgørelsen fra Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig) af 21. september 2017, som ved en principiel dom («arrêt de règlement») har fastslået, at orloven i artikel 46 i den kollektive overenskomst »har til formål at give en supplerende barselsorlov«.

Under henvisning til artikel 2 og artikel 3, stk. 2, i traktaten (om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab) og til Domstolens praksis, ifølge hvilke ligestilling mellem mænd og kvinder er en »opgave« for Fællesskabet og noget, det tilstræber, med en positiv forpligtelse til i alle sine aktiviteter at fremme denne ligestilling. [Org. s. 7]

Under henvisning til artikel 21 og 23 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som ligeledes forbyder enhver forskelsbehandling på grund af køn, og stadfæster retten til ligebehandling af mænd og kvinder på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn.

Under henvisning til artikel 267 TEUF, som bestemmer, at »Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

- om fortolkningen af traktaterne
- om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer eller agenturer.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.«

På baggrund af retsforhandlingerne og de fremlagte dokumenter

har nærværende arbejdsret besluttet at forelægge Domstolen følgende spørgsmål, inden der træffes afgørelse:

»Skal direktiv 2006/54/EF, sammenholdt med artikel 8 og artikel 157 TEUF, de generelle EU-retlige principper om ligebehandling og om forbud mod forskelsbehandling samt artikel 20, artikel 21, stk. 1, og artikel 23 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at direktivet fra sit saglige anvendelsesområde udelukker bestemmelserne i artikel 46 i den franske nationale kollektive overenskomst for socialsikringsinstitutionerne, som forbeholder kvindelige ansatte i de nævnte institutioner, som selv passer deres børn, ret til en orlov i tre måneder med halv løn eller en orlov i halvanden måned med fuld løn og en orlov i et år uden løn efter barselsorloven?«

Som følge heraf udsætter arbejdsretten afgørelsen vedrørende de realitetspåstande, der er fremsat af Syndicat CFTC du Personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie.

PÅ GRUNDLAG AF DISSE PRÆMISSER

bestemmer Le bureau de jugement du Conseil des prud'hommes de Metz, Section Activités Diverses (domskontoret ved arbejdsretten i Metz, afdelingen for forskellige anliggender) i offentligt retsmøde, under en kontradiktorisk procedure, før der afsiges dom, og efter forhandlinger i overensstemmelse med lovgivningen,

Anmodningen fra Syndicat CFTC du Personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle kan antages til realitetsbehandling.

Anmodningen fra Syndicat CFTC du Personnel de la Caisse primaire d'assurance maladie de la Moselle vedrørende det præjudicielle spørgsmål imødekommes. [Org. s. 8]

Under henvisning til artikel 267 TEUF

forelægges Den Europæiske Unions Domstol følgende spørgsmål:

»Skal direktiv 2006/54/EF, sammenholdt med artikel 8 og artikel 157 TEUF, de generelle EU-retlige principper om ligebehandling og om forbud mod forskelsbehandling samt artikel 20, artikel 21, stk. 1, og artikel 23 i EU's charter om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at direktivet fra sit saglige anvendelsesområde udelukker bestemmelserne i artikel 46 i den franske nationale kollektive overenskomst for socialsikringsinstitutionerne, som forbeholder kvindelige ansatte i de nævnte institutioner, som selv passer deres børn, ret til en orlov i tre måneder med halv løn eller en orlov i

halvanden måned med fuld løn og en orlov i et år uden løn efter barselsorloven?»

På baggrund heraf

udsættes afgørelsen vedrørende realitetspåstandene i afventning af Domstolens afgørelse

fastslås det, at sagen fortsætter på initiativ af parterne efter Domstolens dom.

[Udelades]

ARBEJDSDOKUMENT